

Вх. №/..... 2022 г.

ДО
Г-Н СТАНИСЛАВ ТОДОРОВ
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА КОМИСИЯТА
ЗА ЕНЕРГИЙНО И ВОДНО РЕГУЛИРАНЕ

ДОКЛАД

от
дирекция „Електроенергетика и топлоенергетика“ и
дирекция „Правна“

Относно: *проект на Правила за изменение и допълнение на Правилата за търговия с електрическа енергия*

УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН ПРЕДСЕДАТЕЛ,

Правомощие на Комисията за енергийно и водно регулиране (КЕВР, Комисията), регламентирано в чл. 21, ал. 1, т. 9 от Закона за енергетика (ЗЕ), е да приема или изменя правила за търговия с електрическа енергия по предложение на енергийните предприятия или по своя инициатива и да контролира спазването им. Към настоящия момент са в сила Правилата за търговия с електрическа енергия (ПТЕЕ, обн. ДВ, бр. 66 от 26.07.2013 г., изм. и доп., бр. 39 от 9.05.2014 г., бр. 90 от 20.11.2015 г., в сила от 20.11.2015 г., бр. 100 от 15.12.2017 г., в сила от 15.12.2017 г., бр. 72 от 31.08.2018 г., в сила от 31.08.2018 г., бр. 35 от 30.04.2019 г., изм. и доп., бр. 40 от 5.05.2020 г., в сила от 5.05.2020 г., бр. 110 от 24.12.2021 г., в сила от 24.12.2021 г.).

Съгласно чл. 91, ал. 4 от ЗЕ, КЕВР, при отчитане на постигнатите резултати от работата на електроенергийната система и пазара на електрическа енергия и процедурите, регламентираны в ПТЕЕ, по предложение на енергийните предприятия или по своя инициатива изменя или приема нови правила за търговия с електрическа енергия при спазване на принципите на равнопоставеност и баланс на интересите на всички страни.

С писма с вх. № Е-13-41-28 от 24.02.2022 г. от „Електроенергиен системен оператор“ ЕАД (ЕСО ЕАД) и № Е-13-32-3 от 28.06.2022 г. от „ЕВН България“ ЕАД са постъпили предложения за изменение и допълнение на ПТЕЕ. В тази връзка със Заповед № 3-Е-1091 от 12.07.2022 г. на председателя на КЕВР е сформирана работна група, която да извърши анализ, въз основа на който да изготви доклад и проект на Правила за изменение и допълнение на Правилата за търговия с електрическа енергия (проект на ПИД на ПТЕЕ).

След обсъждане и анализ на относимите факти и обстоятелства се установи следното:

Съгласно чл. 28, ал. 1 и ал. 2 от ЗНА, в редакцията обн. ДВ, бр. 34 от 2016 г., в сила от 04.11.2016 г., проектът на нормативен акт се внася за обсъждане и приемане от компетентния орган заедно с мотивите, съответно доклада към него и предварителната оценка на

въздействието по чл. 20 от ЗНА, като мотивите, съответно докладът, следва да съдържат: причините, които налагат приемането; целите, които се поставят; финансовите и други средства, необходими за прилагането на новата уредба; очакваните резултати от прилагането, включително финансовите, ако има такива; анализ за съответствие с правото на Европейския съюз (ЕС). Предвид разпоредбата на § 5 от Преходните и заключителни разпоредби към ЗНА, за приеманите от КЕВР подзаконовни нормативни актове не се изисква изготвяне на предварителна оценка на въздействието по чл. 20 от ЗНА.

Във връзка с горното, в настоящия доклад са изложени мотивите за приемането на приложения проект на ПИД на ПТЕЕ, както следва:

1. Причини, които налагат приемането на ПИД на ПТЕЕ:

Привеждане на действащото законодателство по отношение на доставката на балансиращи услуги в съответствие с правилата, съдържащи се в Регламент (ЕС) 2017/2195 на Комисията от 23 ноември 2017 г. за установяване на насоки за електроенергийно балансиране (Регламент 2017/2195), Регламент (ЕС) 2017/1485 от 2 август 2017 г. за установяване на насоки относно експлоатацията на системата за пренос на електроенергия (Регламент 2017/1485) налага изменение и допълнение на нормите на ПТЕЕ. На следващо място изменението на ПТЕЕ изисква и въвеждане на 15 минутен период на сетълмент на пазара на балансираща енергия, каквито са изискванията на Регламент (ЕС) 2019/943 на Европейския парламент и съвета от 5 юни 2019 г. относно вътрешния пазар на електроенергия (Регламент 2019/943). Също така е необходимо привеждане на ПТЕЕ и със Закона за изменение и допълнение на Закона за енергетиката, обнародван в ДВ, бр. 9 от 2021 г.

2. Цели, които се поставят:

С проекта на ПИД на ПТЕЕ се цели привеждането на акта в съответствие с цитираните по-горе актове на Европейския съюз, и на националното законодателство, като разширява функциите балансиращия пазар. В тази връзка, с цел създаване на възможност за по-детайлна уредба на балансиращия пазар и включването на повече търговски участници е извършено изменение и допълнение в съответните части на ПТЕЕ, регламентиращи този вид обществени отношения, като са изменени отделни разпоредби, а в глава девета „Балансиращ пазар“ е уредено по нов начин функционирането на балансиращия пазар. Изменени и допълнени са и разпоредбите на Методика за определяне на цени на балансираща енергия, която е приложение към ПТЕЕ. С посочените изменения също така ще се постигне по-справедливо разпределение на разходите за небаланси между търговските участници на пазара на електрическа енергия. Тези изменения същи така са свързани с основната цел на Европейския съюз в областта на електроенергетиката, а именно създаване на напълно работещ и взаимосвързан вътрешен енергиен пазар, които е от решаващо значение за поддържането на сигурността на енергийните доставки, повишаването на конкурентоспособността и гарантирането на възможност за всички потребители да купуват енергия на поносими цени.

На следващо място, предвидените изменения на отделни норми от ПТЕЕ, свързани с въвеждането на 15-минутен интервал за сетълмент има за цел да осигури възможност за участниците на пазара сами да се балансират, колкото е възможно по-близко до реално време съгласно часовете на затваряне на пазара на балансираща енергия. Създаването на 15-минутния интервал на сетълмент има за цел привеждането на националното законодателство с изискването на чл. 53, чл. 1 от Регламент (ЕС) 2017/2195 за прилагането от операторите на преносни системи на единен период за уреждане на дисбалансите във всички зони за съставяне на графици.

3. Финансови и други средства, необходими за прилагането на новата уредба:

Прилагането на проекта на ПИД на ПТЕЕ не е обвързано с разходи за държавния бюджет.

4. Очаквани резултати от прилагането:

В резултат от въвеждането на нови правила на пазара на балансираща енергия ще се постигне по-справедливо разпределение на разходите за небаланси между търговските участници на пазара на електрическа енергия, което от своя страна ще доведе до постигането на енергийни доставки при минимални разходи, което е и една от целите, въведени в чл. 2, ал. 1, т. 4 от ЗЕ.

На следващо място, измененията и допълненията на ПТЕЕ ще допринесат за обединяването на балансиращите пазари в ЕС и ще се създадат повече възможности за обмен на услуги по балансиране, а същевременно ще се повиши експлоатационната сигурност на електроенергийната система в страната. По този начин ще се улесни работата на борсовия пазар на електрическа енергия на пазарен сегмент „В рамките на деня“, така че да се осигури възможност за участниците на пазара сами да се балансират, колкото е възможно по-близо до реално време, съгласно часовете на затваряне на пазара на балансираща енергия, установени в член 24 от Регламент (ЕС) 2017/2195. Чрез въвеждането на 15-минутен период на сетълмент ще се и осигури подкрепа за търговията на борсовия пазар на електрическа енергия на пазарен сегмент „В рамките на деня“ и ще се насърчи разработването на редица търговски продукти с еднакви времеви интервали за доставка.

5. Анализ за съответствие с правото на Европейския съюз:

Предложеният проект на ПИД на ПТЕЕ е в съответствие с действащото европейско законодателство в сектор „Електроенергетика“ и по-конкретно с Регламент (ЕС) 2017/2195 на Комисията от 23 ноември 2017 г. за установяване на насоки за електроенергийно балансиране, Регламент (ЕС) 2017/1485 от 2 август 2017 г. за установяване на насоки относно експлоатацията на системата за пренос на електроенергия и Регламент (ЕС) 2019/943 на Европейския парламент и на Съвета от 5 юни 2019 година относно вътрешния пазар на електроенергия, и не нарушава основни права и принципи от правото на Европейския съюз.

При одобряване на предложения проект следва да бъде проведена процедура в съответствие с разпоредбите на ЗНА, на Административнопроцесуалния кодекс и на ЗЕ. Проектът на ПИД на ПТЕЕ следва да бъде публикуван на интернет страницата на КЕВР, ведно с доклада, съдържащ мотивите, както и на Портала за обществени консултации. Необходимо е да бъде проведено обществено обсъждане на проекта, като на заинтересованите лица бъде предоставен подходящ срок за изразяване на становища и предложения по него.

Предвид гореизложеното и на основание чл. 14 и чл. 21, ал. 1, т. 9 във връзка с чл. 91, ал. 4 от Закона за енергетиката, чл. 26 от Закона за нормативните актове, чл. 43, ал. 1, чл. 49 и чл. 51 от Правилника за дейността на Комисията за енергийно и водно регулиране и на нейната администрация, предлагаме на Комисията да обсъди следните

РЕШЕНИЯ:

- 1. Да приеме настоящия доклад;**
- 2. Да приеме проект на Правила за изменение и допълнение на Правилата за търговия с електрическа енергия;**
- 3. Да насрочи обществено обсъждане на проекта по т. 2, като на участниците в него да се осигури възможност за дистанционно участие;**

4. Да определи дата, час и място за провеждане на обществено обсъждане на проекта по т. 2, които да бъдат публикувани на интернет страницата на Комисията;

5. Да публикува проекта по т. 2, ведно с доклада, на интернет страницата на Комисията за енергийно и водно регулиране и на Портала за обществени консултации;

6. Да определи 14-дневен срок за предложения и становища във връзка с публикувания проект по т. 2 след провеждане на общественото обсъждане.

Приложения:

1. Проект на Правила за изменение и допълнение на Правилата за търговия с електрическа енергия;

2. Съгласувателна таблица.

С уважение,

Работна група съгласно Заповед № 3-Е-1091 от 12.07.2022 г. на председателя на КЕВР:

Пламен Младеновски – директор на дирекция „Електроенергетика и топлоенергетика“;

Елена Маринова – директор на дирекция „Правна“;

Милен Трифонов – началник на отдел в дирекция „Електроенергетика и топлоенергетика“;

Юлиан Стоянов – главен експерт в дирекция „Електроенергетика и топлоенергетика“;

Радостина Методиева – главен юрисконсулт в дирекция „Правна“;

Радослав Райков – главен юрисконсулт в дирекция „Правна“;

Силвия Петрова – главен юрисконсулт в дирекция „Правна“.